

BIZTONSÁGI ADATLAP

A magyar változat kiállításának kelte: 2007. 09. 20.

Dokumentum szám: 18-9027-6

1. A KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG /VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

A készítmény neve: 3M(TM)Espe(TM) Adper(TM)Single Bond 2

Felhasználás: fogászati ragasztó

Gyártó cég neve: 3M ESPE Dental Products

3M Center

St. Paul, Minnesota

55144-1000

1-800-364-3577 vagy (651) 737-6501

Importáló/forgalmazó cég neve:

3M HUNGÁRIA Kft.

1138. Budapest, Váci út 140.

Tel: 270-7777

Fax: 320-0951

Felelős személy neve: Csomor Marina

A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

címe: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2. telefonszáma: 06 80 201199

2. A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

Besorolás a gyártó, az EU, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet szerint:

F

Tűzveszélyes

Xi

Irritatív

A készítmény sajátos veszélyeire és kockázataira utaló R mondatok:

R 11 Tűzveszélyes

R 36/37/38 Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

Speciális veszélyek: A zárt palackokban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak. Gőzei nehezebbek a levegőnél, a talajon tovaterjedhetnek, és hőforrástól belobbanhatnak.

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

< 5% víz és a következő veszélyes összetevők:

Megnevezés	CAS - szám	EINECS - szám	%	Veszély jel	R - mondat
Etil-alkohol	64-17-5	200-578-6	25-35	F	11
(1-Metiletilidén)bisz[4,1-fenilénoxi(2-hidroxi-3,1-propándiil)] biszmetakrilát	1565-94-2	216-367-7	10-20	Xi	36/37/38
Szilánnal kezelt szilika	bizalmas	-	10-20	-	-
2-Hidroxietyl-2-metakrilát	868-77-9	212-782-2	5-15	Xi	36/38-43
Akrilsav és itakoniksav kopolimer	25948-33-8	polimer	5-10	-	-
2-Hidroxi-1,3-propándiil-biszmetakrilát	1830-78-0	217-388-4	5-10	Xi	36/37/38
Diuretán-dimetakrilát	72869-86-4	276-957-5	1-5	Xi	36/37/38

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

Általános előírások: a sérültet friss levegőre kell vinni és bármilyen panasz, vagy tünet esetén orvossal kell konzultálni. Mutassuk meg az Adatlapot. Eszméletlen sérültnek soha ne adjunk be semmit szájon át.

- 4.1. Belégzést követően: vigyük a sérültet friss levegőre, fektessük le kényelmes testhelyzetbe. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz
- 4.2. Szembe jutás esetén: öblítsük ki a szemet - legalább 10-15 percen át - bő folyóvízzel, a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása mellett. Panaszok esetén forduljunk szakorvoshoz.
- 4.3. Bőrre jutáskor: vegyük le a szennyezett ruházatot és mossuk le a bőrt bő szappanos folyóvízzel. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz. Újrafelvétel előtt az elszennyeződött ruházatot mossuk ki és a cipőt tisztítsuk meg.
- 4.4. Lenyelés esetén: Ne hánytassuk, itassunk vele két pohár vizet. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

- 5.1. Oltóanyag: B osztályú oltószer: pl. por, CO₂
- 5.2. Tűz esetén keletkező veszélyes bomlástermékek: CO, CO₂
- 5.3. Tűzoltáskor tűzálló védőruházat, védőkesztyű, védőlábbeli, védőszemüveg, izolációs légzésvédő használata szükséges.
- 5.4. Egyéb: a veszélyeztetett, zárt tartályokat vízpermettel hűtsük. A zárt palackokban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak. Gőzei nehezebbek a levegőnél, a talajon tovaterjedhetnek, és hőforrástól belobbanhatnak.

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN

Távolítsuk el a védetlen, képzetlen személyeket a veszélyeztetett területről. Az összegyűjtést kvalifikált személy végezze.

- 6.1. Személyi védelem
Kerüljük a bőrrel és a szemmel való érintkezést. Ne lélegezzük be a keletkező gőzöket.
- 6.2. Kiömlés esetén
Szellőztessünk. Zárjunk el minden hő és szikraforrást. A kiömlött anyagot itassuk fel (míg száraznak nem tűnik) nedvszívó, nem éghető szervetlen

anyaggal (pl. bentonit, vermiculit, univerzális megkötő anyag) majd gyűjtsük megfelelő zárt konténerbe Szikrabiztos eszközöket használjunk. Tisztítsuk fel a maradékot.

Megsemmisítés: a hatósági előírások szerint.

6.3. Környezetvédelem

Ne engedjük a készítményt élővízbe, talajba és közcsonnába jutni.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. Kezelés: Használat közben megfelelő szellőzést kell biztosítani. A gőz ne érintkezzen a szemmel és a bőrrel, és ne lélegezzük be. Ne legyen a közelben hő és szikraforrás. A használaton kívüli tárolóedényt tartsuk lezárva.

7.2. Tárolás: Eredeti zárt csomagolásban, jól szellőző, hűvös, száraz helyen, élelmiszerektől elkülönítetten, hőtől, direkt napfénytől védve tárolandó.

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM

8.1. A munkavégzés feltételei:

Kerülni kell a készítmény kiömlését, bőrre, szembe jutását. Munka közben enni, inni, étkezni, dohányozni tilos. A munkavégzés szüneteiben folyóvízes kézmosás, a munka után folyóvízes, szappanos tisztálkodás szükséges.

8.2. Műszaki intézkedések:

Megfelelő hatásfokú szellőztetés szükséges

8.3. Munkahelyi levegőben megengedett határérték:

Etil-alkohol (CAS:64-17-5) ÁK érték: 1900 mg/m³ CK érték: 7600 mg/m³

8.4. Egyéni védelem

Légzésvédelem: elegendő szellőzés esetén légzésvédelem nem szükséges

Bőr- és testfelület: óvakodjunk az expozíciótól

Kézvédelem: viseljünk védőkesztyűt Az akrilát áthatolhat a kesztyűn, ilyenkor alaposan mossunk kezet és húzzunk új kesztyűt

Szemvédelem: óvakodjunk a szemmel való érintkezéstől, szembejutás veszélye esetén megfelelő, jól illeszkedő védőszemüveget használjunk

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

Fizikai állapot:

- halmazállapot: folyadék
- szag: enyhe akrilát
- szín: fehér-tiszta

öngyulladás hőmérséklet: 410 C°

forráspont: 78 C°

lobbanáspont: 18,5 C° (zárt téri)

sűrűség: 1,075 g/ml

oldhatóság vízben: oldhatatlan

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

Stabilitás: normál körülmények mellett stabil.

Veszélyes bomlástermékek: CO, CO₂

Veszélyes reakciók, kerülendő anyagok, körülmények: hő, hő- és szikraforrás, direkt napfény.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat. Tünetek: vörösödés, ödéma, fájdalom, könnyezés és homályos, ködös látás, viszketés, hólyagosodás, köhögés, orrfolyás, rekedtség stb.

Gőzeit nagy mennyiségben belélegezve központi idegrendszeri tünetek léphetnek fel: köztük fejfájás, szédülés, álomosság, inkoordináció, hányinger, lassú reakció idő, stb.

Lenyelve gyomor fájdalom, hányinger, hányás, hasmenés jelentkezhethet.

12. ÖKOLÓGIAI ADATOK

A termékre vonatkozólag nem állnak rendelkezésre ökotoxikológiai adatok
Ne engedjük a készítményt élővízbe, vízfolyásokba és a talajba jutni.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A termék maradékai kezelésére a vonatkozó rendeletben foglaltak az irányadók.

EWC kód: 08 04 09* (szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó ragasztók, tömítőanyagok hulladékai).

Ellenőrzött égetéssel is megsemmisíthető (a gyártó ajánlása)

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Közúti szállítás:

ADR/RID osztály: 3

UN-szám: 1133

Kemler szám:30

Megnevezés: ragasztók

Vízi szállítás

IMDG/GG Vsee osztály: 3

UN szám: 1133

Csomagolási csoport: II

Megnevezés: ragasztók

Légi szállítás:

ICAO/IATA-oszt.:3

UN szám: 1133

Csomagolási csoport: II

Megnevezés: ragasztók

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

15.1. Címkézésre vonatkozó előírások az EU szabályozás szerint:

Veszély jel és veszély szimbólum: **F, Tűzveszélyes; Xi, Irritatív;**

A készítmény sajátos veszélyeire és kockázataira utaló R mondatok:

R 11 Tűzveszélyes

R 36/37/38 Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

A készítmény biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 16 Gyújtóforrástól távol tartandó - Tilos a dohányzás

S 23 A keletkezett gázt/füstöt/gőzt/permetet nem szabad belélegezni

- S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást
- S 26 Ha szembe kerül, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni
- S 28 Ha az anyag bőrre kerül, azonnal mossuk le a bőrt sok vízzel
- S 37 Megfelelő védőkesztyűt kell viselni
- S 51 Csak jól szellőztetett helyen használható

Veszélyt meghatározó komponensek a címkéhez: 25-35% etil-alkohol, 10-20% (1-Metiletilidén)bisz[4,1-fenilénoksi(2-hidroxi-3,1-propándiil)] biszmetakrilát, 5-15% 2-Hidroxietyl-2-metakrilát, 5-10 % 2-Hidroxi-1,3-propandiil-biszmetakrilát, 1-5% Diuretán-dimetakrilát

15.2. A vonatkozó jogszabályok:

Munkavédelem

1993.évi XCIII. törvény a munkavédelemről és rendeletei.

Veszélyes anyagok

Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.)a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyeztetéséről és korlátozásáról (REACH)

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és vonatkozó rendeletei, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27) EüM. rendelet és módosítása a 33/2004. (V.26.) ESZCSM rendelet.

25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról és módosítása.

Veszélyes hulladék

98/2001.(VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről,

16/2001.(VII.18.) KöM. rendelet a hulladékok jegyzékéről

16. **EGYÉB INFORMÁCIÓK**

Csak foglalkozásszerű felhasználásra! Fogászatban.

A 2. és 3. pontban szereplő R-mondatok jelentése:

R11 Tűzveszélyes

R36/38 Szem és bőrizgató hatású

R36/37/38 Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet

Készült: ez a biztonsági adatlap a rendelkezésre álló dokumentáció (gyártó által 2007.06.14.) készített biztonsági adatlap és egyéb dokumentumok), valamint a vonatkozó Európai Direktívák útmutatása alapján készült, és meggyőződésünk szerint az abban foglalt adattartalomnak megfelelő mértékig megfelel Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.)a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyeztetéséről és korlátozásáról (REACH), a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosítása valamint a 44/2000 (XII.27.) EüM rendelet és módosítása a 33/2004 (V.26.) ESZCSM rendelet előírásainak. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak ismerjük, illetve hisszük. Ez nem jelent közvetlen vagy közvetett garanciát a termék minőségére, valamint arra vonatkozóan, hogy a biztonsági adatlapban foglalt minden információ, adat és ajánlás a felhasználás időpontjában maradéktalanul pontosnak és helytállónak bizonyul. A felhasználás konkrét adatai nem ismertek, így azokért a felelősség a felhasználót terheli. A mindenkor érvényes törvények, szabályok betartása a felhasználók részére kötelező. A felhasználó – a kockázatbecslés adatai alapján - saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeinek kidolgozásáról és a termék felhasználásáról